

Reactie internetconsultatie Van Ieder(in) op het voorstel van Wet invoering leerrecht.

Ieder(in) is positief over de intentie van het Wetsvoorstel Leerrecht. Bij een aantal punten plaatsen wij kritische kanttekeningen en vragen wij om nadere uitwerking.

Als eerste willen we uitspreken dat wij verheugd zijn over het wetsvoorstel, omdat eindelijk het recht op leren voor alle kinderen nu wettelijk verankerd wordt. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden van een kind en niet naar het feit of een kind past binnen het bestaande aanbod van een school. Het uitgangspunt is dat geen discussie meer plaatsvindt of een leerling geschikt is voor toelating, maar of een leerling in staat is zich te ontplooien en te ontwikkelen.

Met dit wetsvoorstel voldoet de Nederlandse overheid eindelijk aan de verplichtingen beschreven in de internationale verdragen: het Kinderrechtenverdrag en het VN-verdrag Handicap. Maar wordt ook recht gedaan aan de Wet Gelijke Behandeling Gehandicapten en Chronisch Zieken.

Toch hebben we een aantal kritische kanttekeningen die betreffen:

1. De rol van de Jeugdarts
2. De rol van het samenwerkingsverband
3. De positie van ouders

Rol van de Jeugdarts

De Jeugdarts krijgt een cruciale rol. Ten eerste om vast te stellen of een kind zich kan ontplooien en ontwikkelen. Ten tweede omdat de Jeugdarts bij dreigend uitval doorzettingmacht krijgt op grond van de Wet publieke gezondheid. Het risico bestaat dat de Jeugdarts een te grote macht krijgt toebedeeld en als solist te werk kan gaan.

We vinden dat de rol van Jeugdarts nadrukkelijk een regierol moet zijn. De Jeugdarts heeft er voor te zorgen dat er op basis van consensus en objectieve informatie een besluit kan worden genomen. Hierbij dient het oordeel van de eigen (specialistisch) arts van de leerling leidend te zijn. Deze aanscherping willen wij verwerkt zien in het wetsvoorstel, waarbij ook aandacht is voor de positie van ouders. Zij kunnen te maken krijgen met dwang en drang. Zij moeten zich daartegen kunnen beschermen.

Bij veel kinderen met een beperking of chronische aandoening is al op jonge leeftijd een specialist of deskundige betrokken. Zodra een kind leerplichtig wordt, is al duidelijk dat er extra ondersteuning nodig is. Deze informatie van specialisten moet altijd als eerste betrokken worden en leidend zijn bij besluitvorming. Een Jeugdarts beschikt over te weinig specialistische kennis om te kunnen beoordelen hoe een kind leert, informatie verwerkt en wat de belastbaarheid is. Het opvragen van de informatie bij de specialistisch of behandelend arts dient door de Jeugdarts te gebeuren, nadat ouders hiervoor hun toestemming hebben gegeven. Ouders moeten niet belast worden met extra rompslomp en zelf informatie hoeven opvragen bij de specialist van hun kind. Leerlingen die gedurende de schoolloopbaan thuis komen te zitten, staan ingeschreven op een school en daarvoor heeft een school zorgplicht. Deze leerlingen zouden in principe niet buiten beeld kunnen raken. Als stagnatie dreigt in het onderwijs volgen, wordt de Jeugdarts de partij om de regie te nemen voor het organiseren van het gesprek met alle betrokken partijen, waaronder nadrukkelijk ook de ouders, om te komen tot een gezamenlijk gedragen oplossing.

De rol van het samenwerkingsverband

Bij het samenwerkingsverband is de informatie over dreigend school uitval vaak niet bekend, omdat zij op grote afstand staan van de plek waar zich de knelpunten voordoen. De hen toebedeelde meldingsplicht komt daardoor in een ander daglicht te staan. De vraag is wat logische partijen zijn die meldingsplicht zouden moeten hebben. Dat kunnen er naar ons idee meer zijn.

Het wetsvoorstel moet er ook in voorzien dat huidige thuiszitters, die nu een vrijstelling hebben van de leerplicht artikel 5 onder a weer onderwijs kunnen krijgen. Dat geldt dus ook voor kinderen die momenteel in een KDC worden opgevangen. Per 'thuiszittende' leerling zou gekeken moeten worden op een onafhankelijke wijze wat er nodig is voor de leerling om onderwijs te volgen. Juist omdat de situatie die heeft geleid tot schooluitval vaak complex is, is alle zorgvuldigheid nodig in het zoeken naar een aanpak. Vanzelfsprekend zijn daar de leerling zelf en de ouders gelijkwaardig bij betrokken. De Jeugdarts heeft hierin een regierol en het samenwerkingsverband de taak te organiseren dat er een passend aanbod komt.

De positie van de ouders

Ouders van kinderen met een beperking of chronische aandoening hebben vaak wel in de gaten of het goed gaat met hun kind op school. Leerkrachten hebben daar natuurlijk ook een beeld van. Het streven moet zijn dat ouders en leerkracht elkaar weten te vinden. Er kunnen ook situaties zijn waarin ouders en leerkracht niet op één lijn zitten en de zorgplicht onder druk staat met schooluitval tot gevolg. Ouders zouden ook zelf bij de Jeugdarts aan de bel moeten kunnen trekken om te melden bij problemen met het naar school gaan. Wij vinden dat zij gelijkwaardig partij zijn. In situaties waarbij ouders deelnemen aan op overeenstemming gericht overleg, dan moet het vanzelfsprekend zijn dat ouders zich laten bijstaan door een onafhankelijk ondersteuner, die kennis van zaken heeft over onderwijs regelgeving. De kans dat ouders gedwongen worden mee te werken aan oplossingen waar zij niet achter staan is te groot. Dwang en drang moet ten alle tijden worden voorkomen door standaard de positie van ouders te versterken.